శ్రీశివమహాపురాణము

ప్రవచనము

బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి కోటేశ్వరరావు శర్మ

గ్రంథీకరణ

శ్రీ పురిఘళ్ల సత్యానంద శర్మ

శ్రీమతి పి. భాస్కరం M.A.

డా. పి. శ్రీ సత్యశ్రీనివాసన్ M.S. (U.S.A.)

డా. పి. శ్రీఫణి సీతారామన్ M.D. (U.S.A.)

ఎమెస్కో

విషయసూచిక

01.	ఉపోద్ఘాతము	..	15
02.	హరిహరమూర్తి	..	33
03.	శాక్తేయనాయనారు – నారదుడు మాయకు వశుడగుట	..	39
04.	శంభునామ ప్రాశస్త్యము	..	47
05.	రుద్రపశుపతి నాయనారు	..	50
06.	శివనామములు : పినాకి – రుద్రుడు	..	53
07.	శశిశేఖరుడు – జ్యోతిర్లింగములు	..	63
08.	సోమనాథుడు	..	69
09.	శ్రీశైలక్షేత్రము	..	71
10.	మహాకాళేశ్వరక్షేత్రం – ఉజ్జయిని	..	89
11.	కేదారేశ్వరుడు	..	105
12.	ఓంకారక్షేత్రము	..	110
13.	భీమేశ్వరజ్యోతిర్లింగము	..	125
14.	త్ర్యంబకేశ్వరుడు	..	135
15.	విశ్వేశ్వర లింగము – వారణాసి	..	158
16.	వైద్యనాథ లింగము	..	185
17.	రామేశ్వర లింగము	..	199
18.	నాగేశ్వరజ్యోతిర్లింగము	..	205
19.	ఘృష్ణేశ్వరజ్యోతిర్లింగము	..	219
20.	అరుణాచలేశ్వరుడు	..	232
21.	విభూతిధారణ	..	279

22.	గౌరి - గౌరీపూజ	..	299
23.	అమ్మవారి రూపములు	..	319
24.	మార్కండేయచరిత్ర	..	323
25.	నటరాజు (ఆనందతాండవమూర్తి)	..	336
26.	వినాయక చరిత్ర	..	358
27.	కాలభైరవుడు	..	368
28.	స్కందోత్పత్తి - కుమారసంభవం	..	372
29.	కుమారిలభట్టు	..	427
30.	తిరు జ్ఞాన సంబంధర్	..	430
31.	వల్లీకల్యాణము	..	442
32.	గంగావతరణము	..	449
33.	కిరాతార్జునీయము	..	464
34.	నందీశ్వరుడు	..	480
35.	చండీశ్వరుడు	..	493
36.	లింగావిర్భావము	..	496
37.	హాలాహలభక్షణము	..	517
38.	అంధకాసురుడు	..	530
39.	త్రిపురాసుర సంహారము	..	543
40.	పార్వతీకల్యాణము	..	560

శ్రీశివమహాపురాణము

1. ఉపోద్ఘాతము

నాయనార్లు – పతంజలి – గురుపరంపర

'శివ' అనే శబ్దము చాలా గొప్పది. శివమహాపురాణము శివశబ్దము తోటే ప్రారంభమయింది. శివ శబ్దమును అమరకోశం వ్యాఖ్యానము చేసింది. అమరకోశము మనకు సాధికారికమయిన గ్రంథము. దానిని అమరసింహుడు అనబడే ఒక జైనుడు రచించాడు. ఆయన అమర కోశముతో పాటు అనేక గ్రంథములను రచించాడు. కాని శంకర భగవత్పాదులతో వాదమునకు దిగినప్పుడు శంకరుల చేతిలో ఓడిపోయాడు. అపుడు ఆయనకు బాధకలిగింది. 'నేను శంకరాచార్యుల వారి చేతిలో ఓడిపోయాను – కాబట్టి నేను రచించిన గ్రంథములన్నీ పనికిమాలినవి అయిపోయాయి' అని ఆయన తన గ్రంథములనన్నిటిని తగులబెట్టేశాడు. ఈ విషయం శంకరులకు తెలిసింది. ఆయన బహుకారుణ్యమూర్తి. ఆయన వచ్చి 'ఏంతపనిచేశావయ్యా! గ్రంథములను ఎందుకు తగులపెట్టావు?' అని అడిగారు. అప్పటికి ఇంకా ఒకే ఒక గ్రంథము మిగిలిపోయి ఉన్నది. అది అమరకోశము. అమరకోశము చాల గొప్ప గ్రంథము. అది మన సనాతనధర్మమునకు సంబంధించిన నామముల విషయంలో ఏ పక్షపాతం లేకుండా చక్కగా శ్రుతి ఎలా ప్రతిపాదించిందో, స్మృతులు, పురాణములు

ఎలా ప్రతిపాదించాయో తాత్త్వికమయిన విషయములను, నామములకు, అనేకమయిన విషయములకు ఉండే అర్థములను అలా ప్రతిపాదన చేసింది. అమరసింహుని ఆ గ్రంథాన్ని అమరకోశము అని పిలుస్తారు. ఏదయినా ఒక విషయమును ప్రతిపాదన చేసేముందు సాధారణంగా ఒకసారి అమరకోశమును చూస్తూ ఉంటారు.

శివ అన్నమాటను ఏ విధంగా మనం అర్థం చేసుకోవాలి? అమరకోశంలో దానికి అనేక రకములయిన అర్థములు చెప్పబడ్డాయి. 'శివ' 'శివా' అనే రెండు శబ్దములు మనకి లోకములో వాడుకలో ఉన్నాయి. 'శివ' అంటే శంకరుడు. 'శివా' అంటే పార్వతీదేవి. ఆయన యొక్క శక్తి స్వరూపము.

అమరకోశములో 'శివః' అంటే – 'శామ్యతి, పరమానందరూపత్వాన్నిర్వికారో భవతి యితి శివః' – శివుడు నిర్వికారుడు. మనకు వికారములు ఉంటాయి. ఈ జగత్తులో ఉన్న సమస్తప్రాణులకు, సమస్తజీవులకు ఆరు వికారములు ఉంటాయి. వీటిని షడ్వికారములు అంటారు. కాలములో ఏదయినా వచ్చినట్లయితే దానికి పుట్టిన తేదీ అని ఒకటి వుంటుంది. పుట్టినతేదీ పడినది అంటే అది షడ్వికారములకు లోనయిపోతుంది అని మనం గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఈ భావన మీలో బాగా నాటుకున్నట్లయితే అసలు సగానికిసగం లోకంపట్ల ఉండే తాదాత్మ్యం తగ్గిపోతుంది. జీవుడు పుట్టడంతోటే వానికి జన్మము అనే తేదీ కాలములో వచ్చింది. ఒక జన్మతేదీ ఏర్పడింది. అంతకు పూర్వం లేనిది ఇపుడు పుట్టినది. ఆ జీవి యిపుడు భూమిపై ఉన్నది. తరువాత ఆ జీవి పెరుగుతుంది. పెరిగి కొంతకాలమునకు మరల తరగడం ప్రారంభిస్తుంది. కొంతకాలమునకు శరీరం వడిలిపోయి క్షీణించిపోవడం ప్రారంభమయి పోతుంది. ఇంకా కొంతకాలం గడిచేసరికి ఆ శరీరం నశించిపోతుంది. అంత్యేష్టి సంస్కారం చేయబడుతుంది. ఈ ఆరు వికారములు సమస్తప్రాణులకు ఉండితీరుతాయి. ఈ ఆరు వికారములు లేనిది ఏదయినా ఉన్నదా? ఉన్నది. అదే 'శివ'. అది కాలములో పుట్టలేదు. కాలములో పెరగలేదు. కాలములో ఉండలేదు. కాలములో నశించదు. ఎవరినుండి వచ్చినదో, ఎవరియందు పెరిగినదో, ఎవరియందు లయించిపోతున్నదో వాడు మాత్రం అలా ఉండిపోతున్నాడు. అలా ఉండిపోయినవాడు ఎవడు? వాడు పరబ్రహ్మము. వానికి కదలికలేదు. వాడు ముందరా ఉన్నాడు – చివరా ఉన్నాడు. అలా ఉన్నవాడు ఎవడో వాడు నిర్వికారుడు. వానికి వికారములు లేవు, కాబట్టి వాని జుట్టు తెల్లబడదు. వానికి ముసలితనం లేదు. వానిని కాలము లొంగదీయలేదు. కాబట్టి వాడు నిత్యయౌవనుడు. అందుకే మనం శివుని గురించి చెప్పినా, అమ్మవారి గురించి చెప్పినా –

'నమశ్శివాభ్యాం నవయౌవనాభ్యాం పరస్పరాశ్లిష్ట వపుర్ధరాభ్యాం' అంటాము. వారికి వార్ధక్యము రాదు. ఎందుచేత? మీరు కాలమునకు వశులగుట వలన కాలమునందు మీకు మార్పు వస్తుంది.

కాలస్వరూపములో మీయందు మార్పులు తెచ్చేవాడు ఎవడున్నాడో వాడు మార్పునకు అతీతుడిగా సాక్షిగా ఉన్నాడు. కదిలే వస్తువుకి కదలని వస్తువు ఆధారమై ఉంటుంది. వికారములు కలిగిన జగత్తుకు ఏది వికారములకు అతీతమైవున్నదో అది ఆధారమై ఉన్నది. దానియందే ఈ సమస్త జగత్తు పుట్టి పెరిగి లయిస్తున్నది. అటువంటిది ఏదో అది వికారాతీతస్థితి కలిగిన పరబ్రహ్మము. దానిని ఒక నామవాచకముతో పిలవాలని అనుకుంటే 'శివ' అని పిలువవచ్చు. కాబట్టి ఇపుడు శివశబ్దము పరబ్రహ్మము గురించి చెపుతోంది.

ఆయన నిర్వికారమై, నిరంజనమై ఉంటాడు. ఇటువంటి పరమాత్మ స్వరూపం మీ కన్నులకు కనపడదు. వికారము పొందుతున్న జగత్తు మీ కళ్ళకు కనపడుతుంది. కాని వికారము చెందుతున్న జగత్తుకు ఆధారముగా వున్నవాడు మీ కళ్ళకు కనపడడు. మరి ఈయనకు ఒక రూపం తీసుకు వచ్చి చూస్తే ఎలా ఉంటాడు?

అమరకోశంలో అమరసింహుడు ఆయనను 'పరమానందరూపత్వ' అంటాడు. ఆయన ఎప్పుడూ పరమానందమును పొందుతూంటాడు అని చెప్పాడు. మన అందరికీ సుఖదుఃఖములు అనే బంధములు ఉంటాయి. ఎల్లకాలం అన్నివేళలా ఆనందముతో ఉండము. ఆయనకు వికారములు ఏమీలేవు కాబట్టి ఆయన ఎప్పుడూ పరమానందంతో ఉంటాడు. ఈ పరమానందము అనేది బయటవున్న వస్తువులలో లేదు. లోపలే ఉంది. ఆ ఆనందంతో తన్మయత్వమును పొందుతూ ఉంటాడు. దానిని నోటితో చెప్పడం కుదరదు. పద్మాసనం వేసుకుని అరమోడ్పు కన్నులతో వుండి తనలోతాను రమిస్తూ కనపడుతూ ఉంటాడు. అనగా ఘనీభవించిన ఆనందస్వరూపమే పరమాత్మ స్వరూపము. నిత్యానందము ఏదివున్నదో దానిని రాశీభూతంచేస్తే అదే 'శివ.' ఆనందఘనమే పరమాత్మ. కాబట్టి ఆయన అన్ని వికారములకు అతీతుడై తనలోతాను రమించిపోతూ తానే చిదానందరూపుడై ఉంటాడు. ఆయనకు మనస్సులో కదలిక ఉండదు.

మనం అందరం కూడ కదులుతున్న తరంగములతో కూడిన సరోవరములలాంటి వారము. మనం ఉదయం నిద్రలేవగానే పరమాత్మతో కూడిన మనస్సు పరమాత్మనుండి విడివడుతుంది. వెంటనే అది ఒక ఆలోచన మొదలు పెడుతుంది. చేయవలసిన పనులకు సంబంధించిన అనేక సంకల్పములు ఒకదానివెంట ఒకటి రావడం ప్రారంభిస్తాయి. ఇవి సుఖములకు, దుఃఖములకు కూడ హేతువులు అవుతుంటాయి. ఇటువంటి సంకల్పములకు అతీతుడై ఈ సంకల్పములు దేనిలోనుండి పుడుతున్నాయో అది తానై నిరంజనస్వరూపమై, ఆనందఘనమై కూర్చున్న వాడెవరో వాడు పరమాత్మ. వాడు శంకరుడు. ఆయనే శివుడు. ఆయన సమస్తమును చూస్తూ ఉంటాడు. అటువంటి ఆనందఘనమునకు 'శివ' అనిపేరు. అటువంటి ఆనందస్వరూపులుగా మారడమే